

COVID-19

Noodhulp Caribische delen van het Koninkrijk

Het coronavirus raakt ons allemaal, in Nederland, in de Caribische delen van het Koninkrijk en in de hele wereld.

Gevraagd besluit

MCCb

Kunt u instemmen met toekennen van noodhulp in de Caribische delen van het Koninkrijk?

MR

Kunt u instemmen met eenmalig extra toekennen van maximaal € 16,5 mln. ten behoeve van noodhulp in de Caribische delen van het Koninkrijk?

Toelichting op gevraagd besluit

Landen

- > Subsidieverstrekking met voorwaarden
- > 16 miljoen euro voor voedselpakketten en hygiëneproducten vanwege toename van het aantal inwoners onder de armoedegrens
- > Inzet gelden en wijze waarop in overleg met Landen

Caribisch Nederland

- > Bijzondere uitkering met voorwaarden
- > 0,5 miljoen euro voor voedselpakketten en hygiëneproducten vanwege toename van het aantal inwoners onder de armoedegrens
- > Inzet gelden en wijze waarop in overleg met openbare lichamen

Situatieschets

- › Diepgaande recessies, weinig vooruitzichten voor economisch herstel op korte termijn, door grote afhankelijkheid toerisme.
- › Sterke toename in aantal hulpbehoevenden die zich aandienen bij voedselbanken en soortgelijke initiatieven en organisaties. Naar verwachting vanaf mei ruim 45.000 mensen afhankelijk van noodhulp, waaronder significante groep ongedocumenteerden.
- › Dit gaat het absorptievermogen en de financiële slagkracht van de huidige structuren en de overheden te boven.
- › Maatschappelijke onrust kan snel toenemen, met grote risico's voor de veiligheidssituatie.

Overwegingen

- > Niets doen is zeer risicovol; reëel risico op humanitaire ramp in het Koninkrijk. Afgesproken in het Statuut om elkaar bij te staan. Internationale reputatieschade (mensenrechten).
- > Als we niets doen en maatschappelijke onrust breekt uit, dan pakken de kosten naar verwachting hoger uit (waarborgfunctie).
- > Onrust op de eilanden kan het internationaal toerisme nog jarenlang schaden.
- > Door noodhulp (op de juiste manier) in te zetten, waarborg je dat de gelden ook echt terecht komen waar het moet.
- > Mbt de landen: Ongeconditioneerde noodhulp bieden aan de meest kwetsbaren creëert draagvlak voor het koppelen van harde/ingrijpende voorwaarden aan liquiditeitssteun/leningen.

Toelichting

- > Noodhulp: voedsel en hygiëneproducten voor mensen die onder de armoedegrens leven.
- > Het gaat om voldoende geld om in pakketten te voorzien (en evt. capaciteit). Aanvoer van voedsel op de eilanden is vooralsnog geen probleem.
- > Vanuit de landen bijstandsverzoeken ontvangen, als onderdeel van liquiditeitssteun.
- > Vanuit Caribisch Nederland is een brief ontvangen over o.a. verwachting grote armoedeval en behoefte aan aanvullende voorzieningen.
- > SZW is voornemens 1 mln. euro aan de vrije uitkering van de openbare lichamen toe te voegen voor aanvullende maatregelen, maar niet specifiek voor voedselpakketten.
- > Op alle eilanden redelijk georganiseerde hulpstructuren aanwezig.

Aanpak (Landen)

- > Subsidieverstrekking met voorwaarden: doel, doelgroep (ook ongedocumenteerden), governance, verantwoording. Met deze voorwaarden moet worden geborgd dat hulp bij juiste doelgroep terecht komt.
- > Autonomie van Landen intact laten, mogelijk inzet van (lokale) NGO's. Aansluiten bij wat er nu al gebeurt, waar nodig versterken. Inzet gelden en wijze waarop in overleg met de Landen.
- > Subsidieverstrekking eventueel via ervaren, onafhankelijke, lokale 'fondsbeheerder' voor overkoepelende coördinatie en verantwoording. De uitvoering daarvan kan per Land verschillen, i.o.m. de Landen nader uit te werken.

Aanpak (Caribisch Nederland)

- > Bijzondere uitkering met voorwaarden: doel, doelgroep, verantwoording, minimale kwaliteit/kwantiteit pakketten. Met deze voorwaarden moet worden geborgd dat hulp bij juiste doelgroep terecht komt.
- > Bij voorkeur aansluiten bij huidige goedlopende werkwijze: openbare lichamen als coördinatiepunt. Inzet gelden en wijze waarop in overleg met de openbare lichamen: praktische haalbaarheid met het oog op regeldruk/coördinatie.
- > Openbaar lichaam Bonaire heeft goede relatie met de stichtingen die actief zijn in verstrekken van voedselpakketten. Saba en Sint Eustatius kennen geen Voedselbank, openbare lichamen zijn zelf verantwoordelijk voor uitgifte voedselpakketten/-vouchers.

Kosten

- > Grove raming omvang doelgroep Landen: 45.000 pax
- > Grove raming omvang doelgroep Caribisch Nederland: 1.100 pax
- > Precieze raming omvang doelgroep niet mogelijk met beschikbare informatie
- > Kosten pakket individu/gezin: gemiddeld 4 euro per p.p.p.d
- > Duur: 90 dagen
- > Maximale totale kosten: 16,5 mln. euro

- > Evt. benodigde versterking fondsbeheerders mogelijk te financieren uit budget DGKR